

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Vzniknilo je novo leto!

Čas hiti jadrno. Teče kakor hitra reka, ki mimo nas hiti ter vleče vse s seboj v morje večnosti. Življenje človekovo je kakor luč, ki goreč sama sebe použiva. Ali bedimo ali spimo, ali na to mislimo ali se v mislih temu izogibamo, vsak dihljaj in vsak utrip srca je korak doli v brezno smrti. To bridko dejstvo je dalo rimskemu poganskem pesniku Ovidu povod za vzdih: »Nič ni hitrejše ko čas.« Življenje hiti in izginja, »kakor izginejo sanje, kadar se kdo zbudi« (psalm 72). Job primerja življenje tekaču, ki mimo beži, ladji, ki hiti s svojim tovorom po vodni površini, orlu, ki leti na jed. Leto je znaten kos človekovega življenja. Ni bilo mnogo let, ko si bil otrok, mladenič, mož, starec. Sploh ne traja mnogo let čas, določen za to, da bivaš na zemlji ter smeš živeti življenje človeka. Pred par dnevi je vzniknilo novo leto. Za mrtve ni leta ne časa. Za onstransko življenje velja: kamor si prišel, tam ostaneš; kar si zaslužil, to prineseš.

Težišče prave življenjske misli je torej: Porabi čas! Za nas je čas to, kar iz njega napravimo. Bodočnost je negotova, ne da se z njo računati. Preteklost je nepovračljivo minila. Sedanjost pa je kratka in zato nad vse dragocena. Vse je odvisno od tega, kako porabimo čas, ki nam je odmerjen. Mnogi se te velevažne resnice ne zavedajo ter čas slabo porabljajo. Sloveči rimski modrijan Seneca, ki je bil pogan († 65 po Kr.), piše: »Če opazuješ življenje in ravnanje ljudi, vidiš, da mnogo ljudi izgublja velik del življenja s tem, da slabo delajo, še večji del s tem, da nič ne delajo, vse svoje življenje pa s tem, da delajo drugo kot to, kar bi morali delati.« Modra beseda. Bog ne daje človeku časa za to, da slabo dela ter tako sebe onesrečuje.

Mnogoteri ljudje izgublajo čas s tem, da nič ne delajo. Mnogi pa tudi izgubijo čas in življenje s tem, ker zanemarjajo svoje dolžnosti ter se pečajo s stvarmi, ki se jih ne tičejo. Če torej hočemo dobro porabiti čas, moramo imeti pred očmi preteklost, sedanost in bodočnost. Kar je bilo v preteklosti zamujeno ali slabo storjeno, moramo s pokoro popraviti, sedanost dobro uporabiti ter si zasigurati prihodnost. Z deli pokore, samozatajevanja in ljubezni popravimo to, kar je bilo v preteklosti slabega. Skrbno porabimo sedanost, da si zasiguramo dobro bodočnost tudi v onostranstvu. Delajmo! Delajmo vsak v okviru svojega stanu, na področju gmotnih in duhovnih dobrin, delajmo za sebe in za bližnje, za narod in domovino, delajmo kot aktivni sodelavci Katoliške akcije za Boga, vero in cerkev. Bog pa naj naše delo v novem letu blagoslovi!

Volitev senatorjev dne 6. februarja

Volitve senatorjev bodo 6. februarja 1938. Novih 23 senatorjev bo izvoljenih za dobo šestih let. V naši banovini bo izvoljen samo en senator, ker je dopolnil senatorsko dobo dosedanji senator dr. Miroslav Ploj. Savska banovina dobi sedem novih senatorjev, vrbaska enega, primorska dva, drinska dva, dunavska pet, moravska enega, vardarska tri in Beograd enega. Razen

omenjenih 23 senatorjev, ki so bili pred šestimi leti izvoljeni, je potekla ob koncu leta doba 15 senatorjem, ki so bili leta 1932 imenovani s kraljevim ukazom. Tudi ti senatorji bodo ali naenkrat ali postopoma imenovani. Volitev senatorjev bo vodil posebni državni odbor, kateremu predseduje predsednik senata dr. Želimir Mažuranič.

Dr. Krnjevič pošilja Hrvate v rdečo Španijo

Dr. Krnjevič je bil poslanec Radičeve stranke v beogradski narodni skupščini ter je imel kljub svoji mladosti v stranki velik, vprav usoden vpliv. Po 6. januarju 1929 je zapustil našo državo ter živi kot političen izseljenec v inozemstvu, večinoma v Ženevi, pa tudi drugod. Kakor poročajo hrvatski listi v inozemstvu, je dr. Krnjevič vplival na Hrvate, ki so žive

ali v Belgiji, da zaslužijo kruh za svojo rodbino, naj vstopijo v rdečo španjolsko vojsko. Poroča se, da se jih je v Španijo pozivu enkrat izvalo 300. Tako je naša nacionalni Hrvat dr. Krnjevič hrvatske svoje rojake brezbožnim komunistom namigoval, da v Španiji prelivajo kri za zaživele cerkva in morilce duhovnikov in vernih katoličanov.

Protijudovski pristop nove romunske vlade

Med protijudovskimi ukrepi druge strani poročamo, da je dobila Romunija novo nacionalno vlado, ki je sestavljena po zgledu nemške in italijanske vlade. Prvi ukrepi nove vlade so čisto po Hitlerjevem receptu naperjeni proti judom, s katerimi je Romunija preplavljena. Prvi protijudovski ukrepi nove vlade obsegajo naslednjih pet točk:

1. Nacionalizira in očisti se romunski tisk, ki bo odslej državna ustanova.
2. S tržišč in iz podjetij se mora odstraniti judovski kapital kakor tudi kapital onih, ki zastopajo jude. Judovskim trgovcem se odvzamejo potni listi.

3. Judje se morajo odstraniti iz vseh upravnih uradov.

4. Vsem zasebnim podjetjem bo naročeno, naj sprejmejo v službo samo nacionalne ljudi.

5. Ustanovi se komisija, ki bo s 1. januarjem pričela pregledovati državljanske listine romunskih državljanov. Judom, ki so si šele po letu 1920 pridobili romunsko državljanstvo, bo državljanstvo odvzeto.

Vlada je takoj prepovedala izhajanje treh listov, ki so last judovskih delniških družb in so bili uredniki judje. Ti listi so pisali proti fašizmu, v levičarskem smislu, in so napadali Italijo.

Teruel zopet v rokah nacionalistov

V današnji številki poročamo na tretji strani, kako je došlo v Teruelu do odločilne bitke med Francovimi nacionalnimi četami in rdečimi, kateri so se že bili polastili dela omenjenega mesta. Nacionalisti so prebili na enem mestu rdeči obroč in so njihove prednje straže bile na Novega leta dan že v Teruelu in so bile vzpostavljene zveze z oblegano posadko. Za-

radi napredovanja kolon generala Aranče in generala Varele jugovzhodno od Teruela je nastala možnost obkrožitve rdeče vojske. Ogrožena je bila 2. januarja cesta iz Teruela v Valencijo. Teruel sam je deloma popolnoma porušen od granat rdečega topništva. Nacionalistične zmagovite čete so ulice že očistile ruševin, vzpostavljen je promet.

Mirovne zahteve Japoncev

Japonska vlada je poslala s posredovanjem nemškega poslanika kitajski vladi te-le mirovne pogoje:

1. Sklenitev gospodarskega sporazuma med Kitajsko in Japonsko, ki bi omogočil Japonski izrabo dohodkov kitajskega bogastva, kakor so carine, promet itd.
2. Pristop Kitajske k protikomunistične-

mu sporazumu, katerega člani so sedaj Japonska, Nemčija in Italija.

3. Pristanek Kitajske, da ostanejo na severnem Kitajskem trajno japonske posadke.

4. Pristanek Kitajske, da bo poravnala vso škodo Japonski, ki jo je imela s sedanjo vojno.